

NØVN

Ein seinkað heilsan til Hera Hjelm

Heri fylti 70 ár tann 10 juni í fjør. Vit vóru stódd í Suður-landinum í fjálgum ferðalagi nærindis Selfoss (Hvoll) í summerhúsi og summersól við heitum “potti”, millum bøndur og ótaldar hestar, bláar lupinir á føgnum heiðalendi “bláa landsins”. Tann einasti skuggi í huganum var, at vit ikki fingi verið við til veitsluna í “Bethel”, har ið mong høvdu leita inn hetta kvøldið fyri at fagna Hera.

Sum tó tíðin fer, og nú strýkur 71 ára dagurin aftur við borðinum. Men so ber til at viðmerkja, at Heri er ikki ein maður tú telur í 10-falda-árum. Hann er ikki hvør sum helst, og ein lítil nakað seinkað heilsa er betri, enn ein størri søgd ov seint .

Klaverið

Einar tvær ferðir um vikuna hittast nakrir “fyrrverandi” - sum hava verið mangt og hvat til felagssang (orðabókin rættar hetta orðið til felagssong, men tað er tað als ikki -) í hugnaligu hølum Frelsunarhersins suðuri í Vági.

Hesir glaðu gævu garpar syngja sakleysar sangir sum hóska til umhvørvið. “Herurin” er kendur fyri teirra eyðkendu taktføstu lög og sangir, alt síðani William Booth (1829-1912) gamli helt fyri: “Hví skal nú “tann óndi” hava “patent” upp á teir bestu og lívligastu melodiirnar?”. Og síðani bleiv sang-reper-toar hersins festliga víðka hóskað hesum.

Herurin hevur fingið mangt skoðsmálið, men ein stillfjør virðing hevur altíð hingið upp í teirra sosiala virkseimi, hvørs aðalmerki eru samaritansku átøk teirra fyri “botnskaka” samfelagsins. Sum minniligu orðini frá Winston Churchill undir ræðuligu “blitzini” í London undir kríggnum bóru boð um: “Táið neyðin er størst, er Frelsunarherurin nærmast !” Og so hjúnini okkaru: Njál Mackay Djurhuus – ið eru kend og heiðrað av noregskongu fyri trúfesti teirra.

Og hvør spælir so upp á klaverið? Jú, Heri, sjálvandi. Klaverið er yndisljóðfar hansara. Hann hevur frá ungum av spælt við mong ymisk høvi – og spælir sum ein “eingil”. Hann fekk eitt aldurskent likamsligt strik herfyri, men er tibetur komin fyri seg aftur at spæla.

Sum ungur



Vit komu at kennast á skeiði á Hafnia í 1962. Langur ljóshærdur drongur. Vælhýrdur – krúllutur skemtari og hermari. Hetta var á døg-unum, táið Tommy Steele (f.1936) og Sir Cliff Richards (f. 1940) vóru á odda, og sum – sig so tað - enn eru á fót-um og sveima á sanganna veingjum. Tá bóru allir rættir “sjeikar”: dunnu-vels-hárdoddar, - og helst bæði niður á nakka og fram á enni – stívir av brylcremi.

“Men, tann myrkhærda gentan hjá Hera, Eva, hon er systkinabarn mítt, hon sær ikki minni gott út!” segði Oddmar – ein lutakari á skeiðinum - fyri teim ungu eygleiðandi - soleiðis til eftirtektar – (!).

Heri lærði til maskinsmið í skipasmiðjuni í Vági. Fór niður á maskinistaskúla og leyk øll tey trý maskin- og el-prógvini. Ein sera hent útbúgving - tí ætlanin var greið frá degi: eitt – at Heri vildi royna vinnulívsvegin. Og henda leið bleiv bæði long og hendingarík - bæði fyri hann og Evu.

Vinnulívsroyndir

Fyrst var tað “Skrokkurin”, haldi eg, sum onkursvegna var við at gera onkran til løgmann (!). Síðani eitt seinkandi sakarmál. At-finn-ingarsom viðgerð í bløðum og útvarpi. Og táið tað endiliga bragdaði við “Skrokkinum”, so slógu bankarnir frá. Og alt á botni! Okkurt kundi kanska verið øðrvísi -.

Tú velur eina lívsleið, men gert ikki altíð av hvussu gongst, og tað mátti tí bara takast harífrá. Og so varð farið at tingast við finar svenskar bankastjórar. Við Hera var D. P. Danielsen, advokatur. Alt annað líka, tveir kanska ólíkir felagar,

men væl gekst. Ein (H)erlig søga, sum bara Heri dugir at siga frá. Og keðilig er hon ikki -!

Men ikki gavst Heri. Hann fekk fatur á einum lastbili, strevaðist dupult so hart sum hinir fyri at koma fyri seg, keypti ein útróðrarbát, róði út, seldi bátin, fekk sær ein størri bát, sum hann eisini seldi, tí tá var alingin kom upp at blása. Og Heri fór straks í hernað har, sjálvandi, fullkønur í handverki og teknikki. Í arbeiðsklæðum frá morgni til myrkurs.

Nevnast skal í stuttum nøkur virkisøki m.a. hesi: reiðari á Bjarnoy (saman við Absalon), Vágbingur, Umanak, Skrokkurin, Bjarnoy II. Sølumaður av byggitilfari og oljusølu. Sildaverksmiðju. Fyrsti privati smoltalari í landinum – strevaðist í Grønadali í 20 ár. Slátur- og roykivirki í Porkeri. Og so eina tíð - óðalsbóndi í Myknesi – eisini (!).

Og mangan móti midnátt varð leitað til húsar heim

saman við útlendskum keyp-og sölufólki – og tá stóð Eva har, klár og borðreiddi við øllum blíðskapi.

Ja, søgan er enn longri. Heri hevur - mær vitandi – samstundis verið størsti skattaborgari í trimum kommunum (Hovs-, Porkeris-og Vágs kommu). (Ja, hvør hevur hug til at kappast her?) Gott lag, hóast ein áhaldandi og pøsandi andróður. ILA og laksalýs, fóður, skiftisøki, vatntrot, frostbinding á vetri og skerpingur á Hovsvatni á sumri. Smolt og laks og sil og royking og søla.

Ja, so tað afturat, bara eitt hópisleyst verkfall – sum forkom samstarvinum við tvær góðar týskar handils-ketur - fyri well! Hervilig miðla-umrøða. Eisini nú fyri stuttum - tað sama tógvið - nú ið so mong ár eru liðin eftir at “ballið var buið”.

Tann, sum hevur leiðslu ella mannakor um hendi, kemur at kenna menniskju, og skal ikki bara vænta sær undanbrekku. Og sum Esmar Fuglø, ið var vinnulívsmaður alt lívið, segði á sinni: “– av teimum vinnulívsmonnum innan fiskivinnu, ið eg havi kent, eru tað fáir, sum eru farnir vælhavandi í grøvina –“. Tí hetta er ikki bara ein lívsháttur. Tað er eini herðindi, hetta, hugurin at fáa okkurt at bera til -!

Eftir er bara at ynskja tær Hera og Evu og børnum tykkara: Rúnu, Días, Judith, Heidi og Randi, blíðan byr í komandi tíð í takksemi fyri tykkara vinalag hesi mongu ár.

Arnstein Niclasen
10.06.2013



Tøkk

Hjartaliga takka vit øllum teimum, ið gleddu okkum á diamantbrúdleypsdegnum 14. apríl 2013.

Vilhelmina og Hans Johansen
Argir

Heilsan til Óluvu



Tann 26. juni verður Óluva Durhuus Petersen úr Vestmanna 90 ára gomul. Óluva er dóttir Sunnevu Durhuus, fødd Thomassen úr Kvívík og Jóhannus Durhuus úr Garðastovu úr Vestmanna. Sunneva var tvær reisur gift. Hon varð einkja í 1917. Við tí fyrra manninum, Sámali Jákup Petersen úr Kvívík, átti hon synirnar Tummas og Kristian, meðan Sámali Jákup og Óluva vóru undan tí seinni giftuni.

Óluva vaks upp tey árin, tá Vestmanna var ein at trolarabygdunum í Føroyum, og tey árin var mamma hennara aktiv fakfelagskvinna. Men kann siga at umsorgskenslan sum lóddi mammuna, øll árin hevur eyðkent lyndi Óluvu. Beiggi Sunnevu var hin litríki og navnframi trolaraskiparin Kvíviks Tummas.

Eftir krígsløk fór Óluva til Danmarkar at nema sær útbúgving sum sjúkrasystur. Heimafturkomin gjørdist hon skúla-sjúkrasystir fyri Norður-Streymoy, og í fleiri ár arbeiddi hon av og á sum sjúkrastyr á Ellisheiminum á Giljanesi. Hon var sera virkin í Missiónshúsinum, helt sunnudagsskúla, og hennara kristnatrúgv er av tí vakra einfalda slagnum, har góðar gerðir eru tað mest avgerðandi. Tí tók hon uppá seg at røkja tað ábyrgdarfulla starvið sum limur í Barnaverndini, og

tey árin tá kvinnur í Vestmanna í stórum talið komu í bygðaráðið, taldist Óluva millum teir vestmenningar, ið trúfastir stuðlaðu hesum nýggja politiska rákið.

Óluva giftist við Magnusi Petersen á Mørk, og sum so nógvir aðrir vestmenningar, var Magnus sjómaður. Hansara lívsstarv var í maskinrúmnum, og hann var ein av teimum ið so at siga doyði á vakt. Hann lást í 1978 umborð á “Expo”, og síðani hevur Óluva verið einkja.

Magnus stoypti sjálvur tey vøkru húsini á Mørk í 1950, og har vuksu børnini Sigrun, Sunnevu og Helgi upp. Í stovuni stendur klaverið, og har plagdi Magnus at sita og spæla. Tað var altíð bundið og hekla á Mørkini, og bøkurnar á hillunum siga á sín egna stillføra hátt, at hetta er eitt væl síða føroyskt heim. Sigrun tók lærarapróg, Sunneva tók upp lívsleiðina hjá mammuni og gjørdist sjúkrasystir, og Helgi starvast sum lög-reglumaður. Eisini eigur Óluva fleiri ommubørn og langommubørn.

Við stovuvindeygga hevur hon vágna og Vestmanna-sund fyri sær, og hon fylgir væl við í tí sum fyriferst og er sera áhugað í øllum lívsins viðurskiftum. Á Mørkini hava fólk sitið væl.

Hjartaliga til lukku við føðingardegnum, Óluva.

Ein vinur

Tøkk

Vit ynskja hjartaliga at takka vit tykkum øllum, sum við gávum og heilsanum, gleddu okkum á gullbrúdleypsdegnum 24. mars 2013. Takk fyri alla hjálp og takk til tykkum mongu, sum komu inn til okkum og vóru við til, at vit fingi ein ógloymandi dag.

Heilsan
Gretha og Kristen Rasmussen
Trongisvágur